

שיחה קי"ז

ואלה מוסיף על הראשונים, מה שלקטנו ואספנו שושנים ופרחים נאים מתוך שיחות מורנו הרב רבי נחמן הקדוש אשר עדין חמה בכתובים:

בכפר אוסיאטין סמוך לעיר מעדווידוקע שם היה דר חמיו זכרוננו לברכה. ושם היה עקר גדולו. ושם הולך נהר גדול ועליו גדלים קנה וסוף הרבה למאד מאד. היה דרכו בקדש של אדוננו מורנו ורבנו זכר צדיק וקדוש לברכה. שהיה לוקח לפעמים ספינה קטנה ושט עמה בעצמו לתוך הנהר הנ"ל. אף על פי שלא היה יכול היטב להנחית ספינה זאת, אף על פי כן היה שט עמה עד אחורי הקנה וסוף, עד המקום שלא היו רואין אותו עוד. ושם עשה מזה שיעשה בעבודת השם יתברך בתפלה והתבודדות אשרי לו. כי באמת זכה למה שזכה כנראה בחוש בספריו הקדושים:

מענין הספינה הנ"ל, שחלף עם הספינה לתוך הנהר וחוא לא ידע להנחית הספינה. וכשבא בתוך הנהר רחוק מהיבשה ולא ידע כלל מה לעשות כי הספינה מתנודדת וכמעט שטבע חס ושלום. ואז צעק לחשם יתברך והרים ידיו אליו בראוי. וכן כשהיה תלוי בידיו על החומה בטבריה כשרצה לברך מהעפוש רחמנא לצלן וכו' וראה תחתיו הים כנרת וכמעט כמעט שיפל כמבאר במקום אחר בספור הנסיעה שלו לארץ ישראל, אז גם כן צעק בלבו לחשם יתברך בראוי. והיה רגיל לספר זאת ורצה להכניס בלבנו שכך צריך כל אחד ואחד לצעק לחשם יתברך ולשא לבו אליו יתברך כאלו הוא באמצע הים תלוי על חוט השערה, והרוח סערה סוער עד לב השמים עד שאין יודעין מה לעשות וכמעט אין פנאי אפלו לצעק. אבל באמת בודאי אין לו עצה ומנוס כי אם לשא עיניו ולבו לחשם יתברך. וכך צריכין בכל עת להתבודד ולצעק לחשם יתברך. כי האדם בסכנה גדולה בזה העולם כאשר יודע כל אחד בנפשו והבן הדברים היטב:

<p>הנה כל צדיק וצדיק פותח פתח שער בעבודת הבורא ית' שעל ידו זוכה לעלות במעלות העולות בית א"ל, וכמו</p>	<p>שהגיד רבינו האר"י הק' לאיש סודו שהוא זכה לכל המדרגות כולם מחמת ששמה בשמחה של מצוה יותר ממה שאדם פשוט</p>
--	---

מקום הבדידות העליון, דהנה "בד" הוא בסוד החכמה בבחי' (ויקרא ט"ז, ד') בד קודש ילבש, וקודש הוא בבחי' חכמה כנודע, והיינו מה שמבטל כל המציאות ומרגיש שאין עוד מלבדו ית' זהו בבחי' החכמה, ואמנם מי זוכה להתכלל לגמרי בהשי"ת, זהו בבחי' ההתבודדות העליון שזוכה לאשתאבא בגופא דמלאכא, וכל המציאות שלו הוא רק ה"אני" של השי"ת.

והדרך לבוא למעלה הזאת, ראשית כל יקבע האדם בכל יום איזה זמן שיתדבק בבורא ית' ויתפלל אליו על כל חסרונו, ועד שיתדבק כ"כ בבוראו שלא ירגיש בכל המציאות התחתון, אלא ירגיש בנפשו שאין עוד מלבדו כלום. ובספר ליקו"מ (תורה נ"ב) האריך בעניין ההתבודדות שאין יכולים לבוא למעלה ההתבודדות להיכלל באור א"ס ב"ה כי אם אחר שניקה האדם נפשו מכל המידות רעות, דהנה לכל אדם יש כמה דברים הטורדים שלוותו ומנוחת נפשו, והם מפריעים ממנו להתדבק באמת בבורא ית', וע"י שעומד ומשיח צרתו לפני בוראו ובוטח ומאמין בה' שישמע שוועתו וימלא מבוקשו, ממילא נעשית דעתו רחבה עד שיוכל שוב להתדבק בבוראו, ואמנם אח"כ נזכר האדם מכל מגרעותיו ברוחניות שרואה לדעת שאין תורתו ותפילתו כהוגן, ועומד ומתפלל לפני בוראו שיעזרו להשלים כל המלאכה ובוטח באדונו שיגמור בעדו, וממילא הוקל לו בליבו עד שיוכל אור ה' לשרות ברבו, כי אין אור ה' שורה בדבר החסר רק במקום השלם והמלא, ואם האדם חושב רק בחסרונותיו

שמה באלפי אלפי דינרים של כסף וזהב, ובזכות כן נפתחו לו כל ארובות השמים ואור ה' עליו זרח. וביאר רבינו בעל התניא שהשמה ששמה רבינו האר"י הק' במצווה לא היה זה סתם שמחה שבמדרגת הבינה אלא שזכה לתענוג השרשי של ספירת הכתר, ובודאי שבכלל מאתים מנה שק"ו הוא שזכה לכל המעלות שבספירות החכמה והבינה ולכללות כל התורה. ואילו אור שבעת הימים רבינו הבעש"ט הק' עיקר עניינו היה אהבת ישראל ללא גבול ומיצר, ומסופר שפ"א ראה הבעש"ט הק' לתלמידו שמנשק את בנו, ואמר לו תדע לך שהאהבה שאני אוהב כל איש יהודי אפ' גרוע הפחות שבפחותים גדולה מהאהבה שאתה אוהב את בנך, (ואמר לו כן כיוון שהבעש"ט הק' לא חסכים עניין הנשיקה כי אם מה שמנשקים חפץ של מצוה כתפילין וכדו'), והנה גם אהבת ישראל אמיתית שרשה במידת הכתר שמשווה קטן כגדול, וממילא על ידה זכה לכל המדרגות שבעולם. ועל זאת חידש רבינו ז"ל בדרכו שיכולים לבוא למידת הכתר דרך מידת המלכות בבחי' כתר מלכות בראשו, שהרי המלכות של כל עולם נעשית לכתר של העולם שתחתיו, (וכמו שגילה ר' ישראל סרוג -הביאו הבעל התניא- שאין לחשוב שבכל עולם ישנם עשר ספירות וראש כל דרגין היא הכתר ובסוף כל דרגין היא המלכות, אלא אדרבה המלכות היא ראש כל מדרגות, אלא שהמלכות של העולם העליון נעשית לכתר שתחתיו וכי'). והתפילה היא בבחי' המלכות, וככל שיתמיד האדם בתפילות ותחנונים לפני בוראו, כן יזכה לקבל כיסופין וגעגועים עצומים אליו ית', עד שיעלה ויבוא אל

שיכולים לקלקל יכולים גם לתקן, אך בכל שעה צריך האדם שלא יסיה דעתו מעבודת בוראו התמימה וירא לנפשו פן יפול אל רשת היצר הפרוש לרגלו.

ובאמת אנו רחוקים מאוד מלהתפלל תפילה אמיתית מעמקי הלב אל השי"ת, וכמו שהגיד הרה"ק ר' מענדל מויטעפסק שצריך האדם כל ימי חייו להתפלל אל הבורא ית' שיזכה להוציא אות אחת בתפילה אמיתית, ובלקו"מ (ק"ב) כתב: והמשכיל המבין יש לו להתפלל כל ימיו שיזכה פעם אחת כל ימי חייו לדבר דיבור אחד של אמת לפני ה' בראוי, וכן אמר הרה"ק ר' פנחס מקוריץ אם יאמר לך אדם שיש צדיק שהתפלל בכל כוחו אל השי"ת עד שנשרו ממנו שיניו תדע לך שאני הוא זה, ואעפ"כ העיקר הוא להתפלל תיבה אחת של אמת, וכמו שמצינו אצל הרבה צדיקים שלא היו עושים שום תנועה בתפילה וכל מוגמתם היה להתפלל תפילת אמת לפני בוראם, ועל זאת יתפלל כל אדם שיזכה לתפילתו שתהא תפילה אמיתית היוצאת מפנימיות נפשו, ואף שצריך להרכות ביגיעת בשר בתפילה הכל הוא לצורך שתפילתו תהא תפילה אמיתית היוצאת מעמקי לבבו, והרה"ק ר' אלימלך אמר (נוע"א וישלח) על מה דאיתא בגמ' (יומא כ' ע"ב) אצל הכהן גדול הנכנס לפני ולפנים ואמר אנא השם ונשמע קולו ביריחו, דהיינו שזמן ארוך צריך האדם לצעוק אנא השם עזרני שאזכה לעבדך באמת. ואז נשמע קולו, אבל לא בימים מועטים, כי לאדם שמתפלל בלב אמת לפני בוראו יקרא שנכנס לפני ולפנים וכל מה שאנו

אין אור ה' ישרה בקרבנו, ולזאת צריך למלאות כל חסרונותיו ע"י האמונה והבטחון בבוראו שישמע תפילתו ויתן לו כל משאלות ליבו. ואמנם אף גם זאת הנה אין אור ה' שורה רק בדבר שבטל לגמרי אליו, וא"כ אחר שהאדם מילא כל חסרונותיו צריך שיבטל כל ישותו ומציאותו להתכלל באור השי"ת, ועי"כ יזכה למעלת הבדידות העליון. ומאחר שזכה האדם להגיע למעלת הכתר, הרי בכלל מאתיים מנה, וודאי הוא שיזכה למדרגות החכמה והבינה, ולכל השפע הטוב שבעולם ברוחניות ובגשמיות, וזה מה שכותב כאן בשיחה **אשרי** לו שכל אשר"י הוא בבחי' הכת"ר, כי זה היה דרכו בקודש של רבינו ז"ל שהיה מרבה בהתבודדות עד שזכה להתכלל לגמרי באור ה'.

והנה בחי' היחידה שבנפש האדם שהיא בחי' כתר מתגלה ביותר בעת שנמצא שהאדם במקום סכנה שאזי בוקעת התפילה מעמקי נשמתו בידעו שאין יוכל להיות שום אדם בעזרו רק ה' אלוקיו, וכזאת צריך האדם להרגיש בכל עת מצוא שנמצא במקום סכנה, וכן אמר הרה"ק מרוזין שהאדם בהאי עלמא הוא משול לאותם בני אדם המהלכים על חבל דק ועוברים בו מקצה לקצה, שמה גדולה צריכה להיות האחריות הרבוצה על האדם באותה שעה שלא יסיה מוחו ודעתו אפ' לרגע קטן מדרך הילוכו פן ימוט רגליו, כי אין אנו יודעים עד כמה גדול הקלקול והפגם הנעשה בכל העולמות בזה שיפול הנופל באיזה חטא ח"ו, ואף שודאי שכשם

מרגישים שאין אנו יכולים להתפלל בלב
אמת אל הבורא ית' זהו מפני שאנו
עומדים עדיין מחוץ לקודש, וכאשר נכנס
אל קודש הקדשים ודאי תעלה תפילתנו
ויהיו אמרינו לרצון לפני אדון כל אמן כן
יהי רצון.

